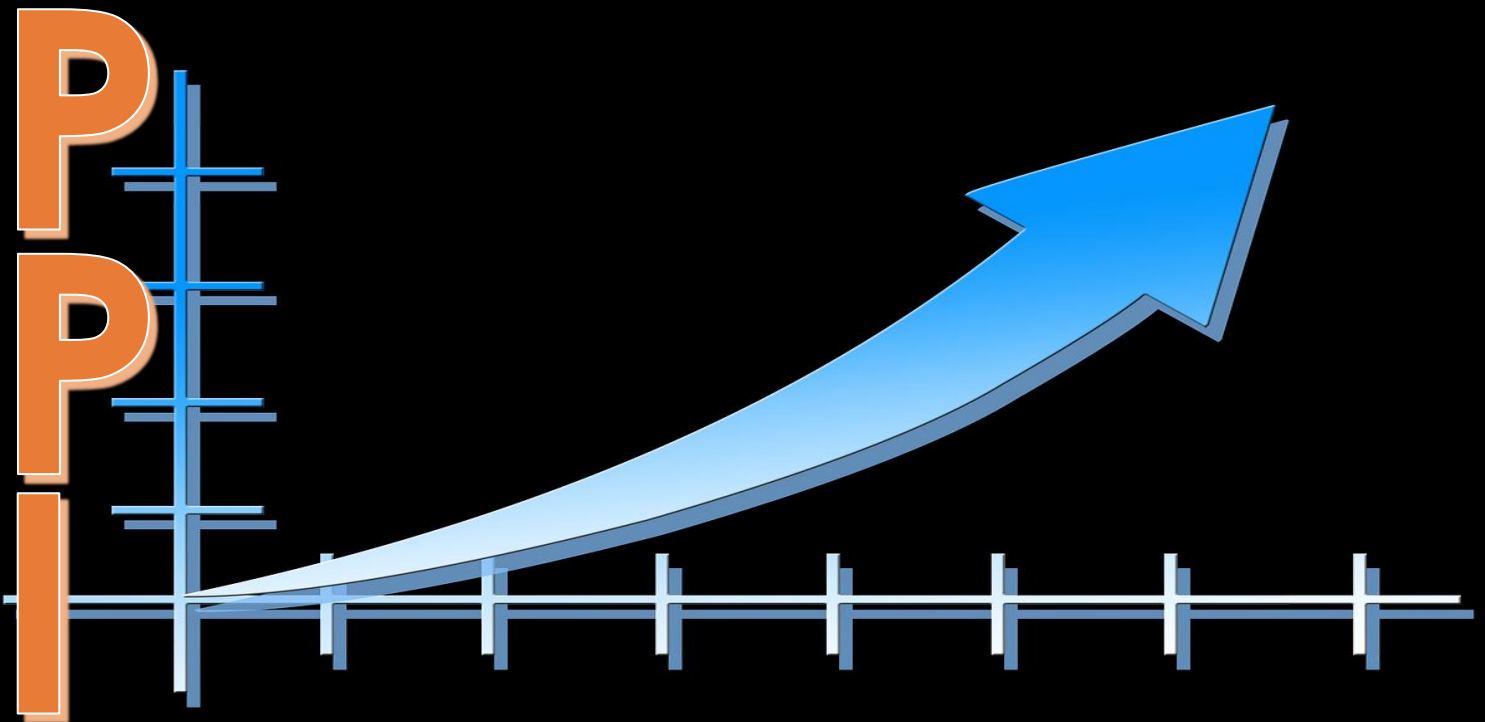

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران
معاونت بررسی‌های اقتصادی

شتاب افزایش قیمت‌های تولیدکننده در مبداء فروش طی خرداد ۱۳۹۷

طی فصل نخست ۱۳۹۷، تغییرات نسبتاً قابل توجهی در شاخص بهای تولیدکننده مشاهده می‌شود. از آن جمله می‌توان به افزایش قابل ملاحظه سرعت رشد شاخص بهای تولیدکننده نسبت به فصل نخست ۱۳۹۶ و رشد ماهانه ۲,۲ درصدی این شاخص اشاره کرد که از فروردین ۱۳۹۵ تاکنون بی سابقه بوده است. در این میان، قیمت کالاها و خدمات در مبداء فروش برخی گروه‌های اصلی افزایش بی سابقه‌ای داشته که می‌تواند پیامی از افزایش سطح قیمت مصرف‌کننده در آن گروه‌ها طی ماه‌های آتی باشد. در ادامه، به جزئیات بیشتری از وضعیت تورم تولیدکننده اشاره می‌شود.

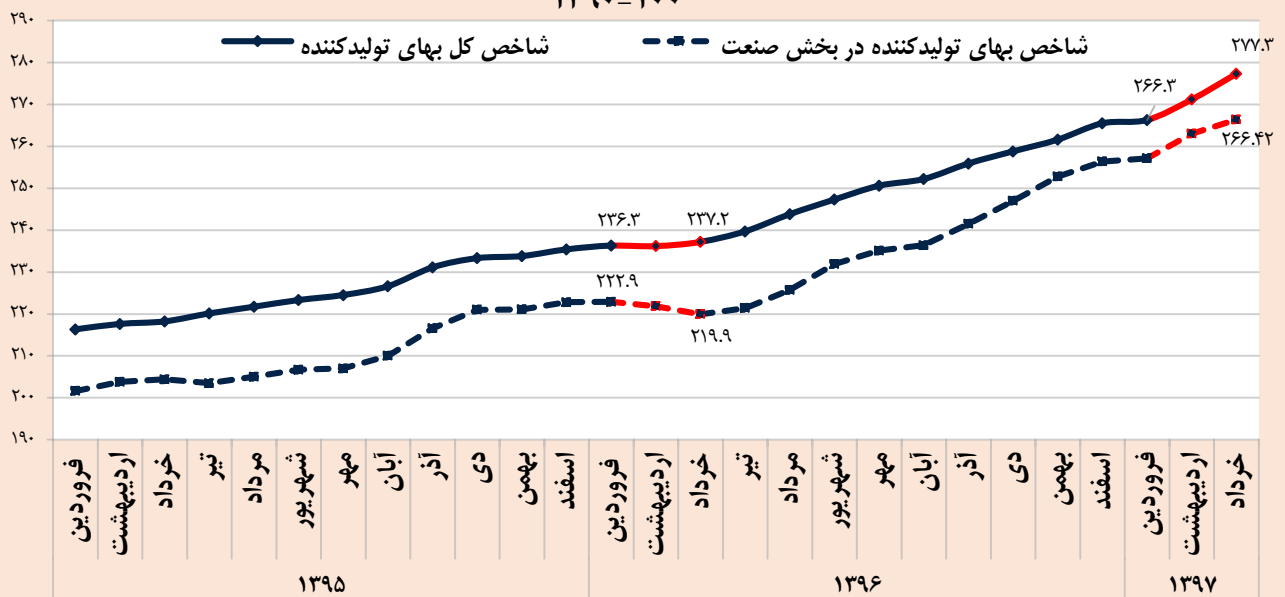
معاونت بررسی های اقتصادی

PPI در فصل نخست ۱۳۹۷، شاخص بهای تولیدکننده همچنان روند صعودی خود را دنبال کرده؛ با این تفاوت که مطابق نمودار ۱، شیب این شاخص نسبت به فصل نخست سال ۱۳۹۶ به طور قابل ملاحظه‌ای افزایش یافته است. به عبارتی دیگر، به نظر می‌رسد قیمت محصولات فروخته شده توسط تولیدکننده‌ها در مبداء فروش با سرعت نسبتاً بالایی در حال افزایش است.

PPI شاخص بهای تولیدکننده بخش صنعت نیز که در بهار ۱۳۹۶ در حال کاهش بوده، در فصل نخست ۱۳۹۷ روند صعودی داشته است.

نمودار ۱- روند تغییر شاخص کل بهای تولیدکننده و شاخص بهای تولیدکننده بخش صنعت

۱۳۹۰=۱۰۰

معاونت بررسی های اقتصادی اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران

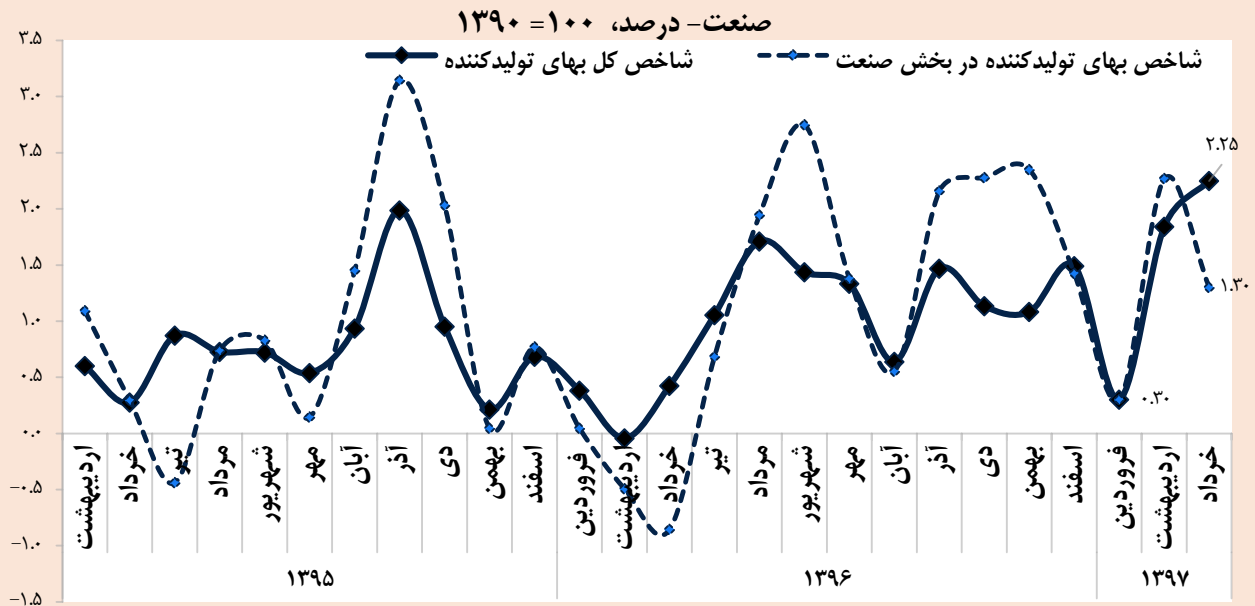
منبع داده ها: بانک مرکزی ج.ا.ا.

PPI شاخص کل بهای تولیدکننده در خرداد ۱۳۹۷، ۲،۲۵ درصد نسبت به اردیبهشت ۱۳۹۷ افزایش داشته که این رقم نسبت به نرخ تورم ماهانه تولیدکننده در اردیبهشت ۱۳۹۷ بالاتر است. اما نرخ رشد ماهانه شاخص بهای تولید بخش صنعت در خرداد ۱۳۹۷ نسبت به نرخ رشد ماهانه این شاخص در اردیبهشت ۱۳۹۷ کاهش داشته و به ۱،۳ درصد رسیده است. نکته قابل توجه در میان گروه های اصلی شاخص قیمت تولیدکننده عبارت است از:

- شاخص بهای تولیدکننده گروه حمل و نقل و انبارداری در خرداد ۱۳۹۷، ۷،۹ درصد نسبت به اردیبهشت ۱۳۹۷ و ۱۵،۱ درصد نسبت به ماه مشابه سال قبل رشد داشته است. با توجه به نمودار ۳، نرخ های تورم مذکور در گروه حمل و نقل و انبارداری طی ۱۵ ماه اخیر بی سابقه بوده است. با توجه به اینکه تورم تولیدکننده نماگری پیش نگر از تورم مصرف کننده است، احتمال افزایش تورم در بخش حمل و نقل در ماه های آتی وجود خواهد داشت.
- شاخص بهای تولیدکننده گروه بهداشت و مددکاری اجتماعی در خرداد ۱۳۹۷، ۲،۹ درصد نسبت به اردیبهشت ۱۳۹۷ و ۱۱،۳ درصد نسبت به ماه مشابه سال قبل رشد داشته است. با توجه به نمودار ۴، نرخ های تورم مذکور در گروه بهداشت از نیمه دوم سال ۱۳۹۶ تاکنون روند نسبتاً ثابتی را داشته و در خرداد افزایش قابل ملاحظه ای پیدا کرده است.

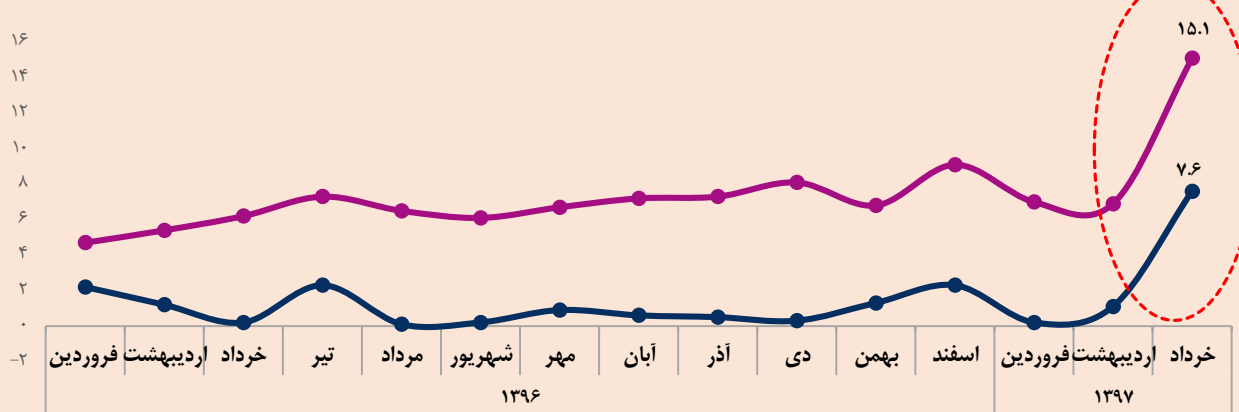

نمودار ۲- روند رشد ماهانه شاخص کل بهای تولیدکننده و شاخص بهای تولیدکننده بخش

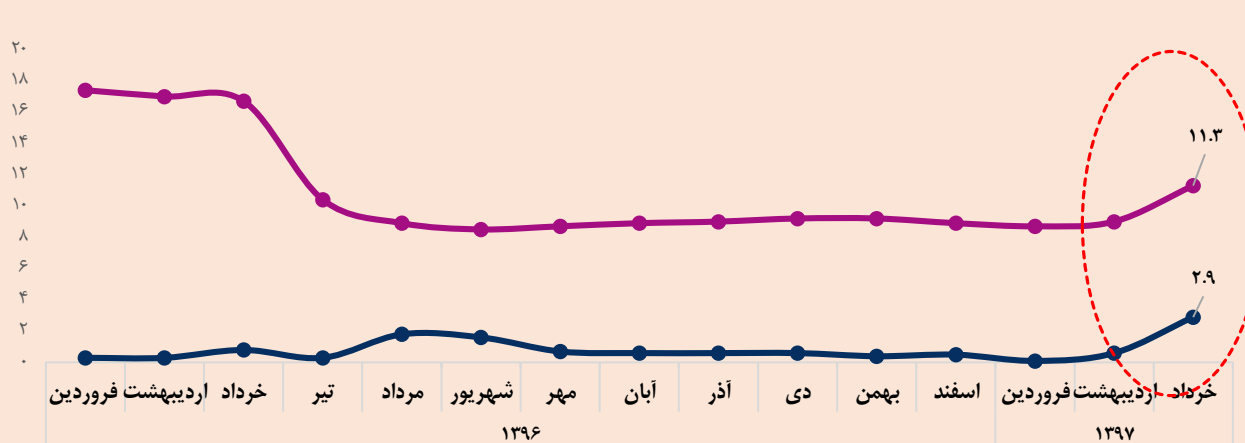
منبع: بانک مرکزی ج.ا.ا.

نمودار ۳- تغییرات نرخ تورم تولیدکننده در بخش حمل و انبارداری ۱۳۹۰=۱۰۰

منبع: بانک مرکزی ج.ا.ا.

نمودار ۴- تغییرات نرخ تورم تولیدکننده در بخش بهداشت و مددکاری اجتماعی، ۱۳۹۰=۱۰۰

منبع: بانک مرکزی ج.ا.ا.

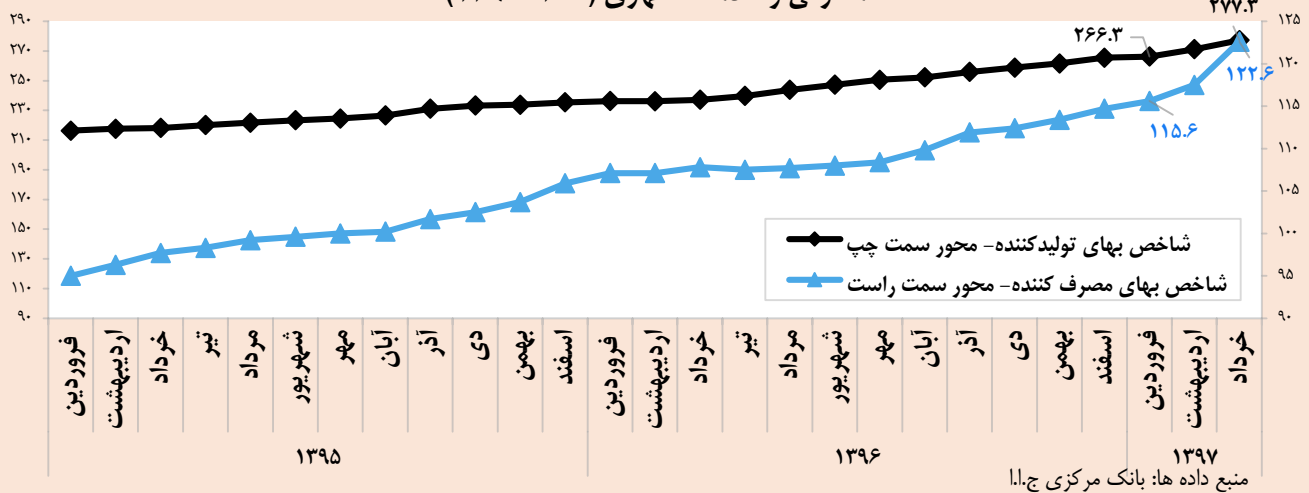
معاونت بررسی‌های اقتصادی

PPI آمارها نشان می‌دهد شکاف میان تورم تولیدکننده و تورم مصرف‌کننده در خرداد ۱۳۹۷ به کمترین مقدار خود از فروردین ۱۳۹۵ تاکنون رسیده است.

PPI در بهار ۱۳۹۷ شاخص قیمت تولیدکننده به طور متوسط ماهانه ۲,۰۴ رشد کرده؛ این در حالی است که شاخص قیمت مصرف‌کننده طی مدت مذکور به طور متوسط ماهانه حدود ۳ درصد رشد داشته است. این رویداد نهایتاً منجر به کاهش شکاف تورم تولیدکننده و مصرف‌کننده در خرداد ۱۳۹۷ شده است.

PPI یکی از عواملی که منجر شده اثر تورم تولیدکننده بر تورم مصرف‌کننده بیش از حد انتظار باشد، می‌تواند افزایش قابل توجه نرخ ارز باشد که روی تورم تولیدکننده اثرگذار بوده؛ و نرخ سود بانکی و یا سایر بازارها مثل مسکن و بازار سرمایه نتوانسته تا حدی اثرات تورم تولیدکننده روی تورم مصرف‌کننده را مهار کند. ضمن اینکه اثرات تورم انتظاری در افزایش سطح قیمت مصرف‌کننده را نمی‌توان نادیده گرفت. به طور کلی، به نظر می‌رسد با توجه به زنجیره ارزش باید مسیر این دو نرخ در بلند مدت یکسان شود، در غیر این صورت، می‌توان نتیجه گرفت عوامل پیش‌بینی نشده‌ای روند تورم را تغییر داده‌اند.

نمودار ۳- روند ماهانه تغییر شاخص کل بهای تولیدکننده (۱۳۹۰=۱۰۰) و شاخص بهای کالاهای مصرفی و خدمات شهری (۱۳۹۵=۱۰۰)

نمودار ۴- روند رشد شاخص کل بهای تولیدکننده (۱۳۹۰=۱۰۰) و شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی شهری (۱۳۹۵=۱۰۰) در مقایسه با ماه مشابه سال قبل - درصد

